MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

OPĚTOVNÉ VYUŽITÍ A RE-USE CENTRA

Instituce / autor:	Institut cirkulární ekonomiky
Datum zveřejnění:	26.10.2020
Registrační číslo:	80
Klíčová slova:	cirkulární ekonomika, re-use centrum

Souhrn problematiky

Cílem informační brožury je seznámení se základními principy a zejména benefity opětovného využívání věcí, keré nás v každodenním životě obklopují a které se často na konci doby, po kterou nám slouží, stanou odpadem.

Opětovné využití, opravy a renovace jsou srdcem prevence vzniku odpadu, která by měla být prioritou předcházející samotné odpadové hospodářství. Zamezit produktům, aby se staly odpady je tím nejlepším způsobem jak zachovat jejich energii a materiály v nich obsažené na nejvyšší možné úrovni a vyhnout se zátěži spojené s nakládáním s odpady. **Dnešní spotřebitel je nabádán obměňovat staré produkty za nové a naopak odrazován od oprav vysokými cenami, omezenou dostupností náhradních dílů a designem produktů, který opravy často ani neumožnuje**. Přesto si ale lidé stále častěji uvědomují hodnotu věcí a opětovné využití se těší rostoucí oblibě - ať již jde o internetové platformy umožňující výměnu zboží z druhé ruky, opravárenské kavárny (Repair Café) či bleší trhy.

Pokud je předmět odložen a stane se odpadem, příprava pro opětovné využití je cestou jak obnovit jeho funkci a zamezit znehodnocení. **Předměty odložené jako odpad skrývají velký potenciál - až jedna třetina věcí, které končí na sběrných dvorech odpadů jsou stále využitelné**.

Opětovné využití skýtá příležitost pro pozitivní změny v několika sférách. Efekt, který přináší přesahuje rámec nakládání s odpady a může vyústit ve zlepšení nejen stavu životního prostředí ale i kvality života v místní komunitě.

V praxi funguje v Evropě opětovné využití většinou formou takzvaných center opětovného vyžití (re-use centra), která sdružují sběr, úpravu a prodej předmětů z druhé ruky. Nastavení jejich fungování se liší a je závislé na místní legislativě, tradicích i mentalitě. V každém případě je žádoucí respektovat existující struktury a pokud možno docílit komunikace a spolupráce různých aktérů v oblasti odpadového hospodářství, jako jsou obce, odpadové společnosti a kolektivní systémy sběru. Je přitom nutné brát v úvahu, s jakými typy materiálu se bude nakládat (textil, elektro, nábytek, věci do domácnosti), jaký bude způsob jejich sběru (kontejnery, podomní sběr, vyhrazený prostor ve sběrném dvoře) a status (odpad, „neodpad“) a řídit se z toho vyplývající legislativou.

Při plánování zřízení re-use centra je třeba stanovit si výchozí bod a shromáždit výchozí data, stanovit si cíle a připravit strategii.

Přílohy

1. https://www.obcepro.cz/attachments/inventions/931600857814.pdf